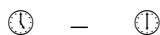

1. Přednášky:

**Konají se ve Velké geologické posluchárně UK, Albertov 6, Praha 2
ve čtvrtek, začátek v 18.00 hod., sál otevřen od 17.30 hod.**

Termínový kalendář na rok 2010					
	výbor	knihovna		přednáška	téma – autor
Červen	1. 6.	—	—	—	
Červen	5. 6.– 20. 6. výstava				
Září	7. 9.	2. 9.	16. 9.	16. 9.	
Září	9. 9.– 19. 9. výstava				
Ríjen	5. 10.	7. 10.	21. 10.	21. 10.	
Listopad	2. 11.	4. 11.	18. 11.	18. 11.	
Prosinec	7. 12.	2. 12.	16. 12.	16. 12.	tradiční vánoční setkání

2. Knihovna

Stav knihovny Spolku

V polovině dubna jsme byli nuceni urychleně vyklidit knihovnu Spolku. Dlouho odkládaná rekonstrukce prostor ve správní budově Botanické zahrady se rozběhla. Knihy byly přemístěny do uzamykatelných skříní v Botanické zahradě. Spolkové skříně z knihovny byly přestěhovány a uloženy u knihovníka Spolku. Tiše předpokládáme, že rekonstrukce bude ukončena do konce pololetí a knihovna se nastěhuje do „nového“ během prázdnin, takže zahájíme provoz v září. Čtenáři, kteří mají půjčené knihy z knihovny, je mohou vrátit před přednáškou v květnu, anebo až po zahájení provozu.

Kopírování DVD probíhá standardním způsobem, objednávka poštou nebo internetem atd.

Na shledanou v lepších časech v „nové“ knihovně. L. Berka - knihovník

– LB –

3. CO BYLO

Přednáška 18. 2. 2010, RNDr. E. Šeda – Rebutie

Po dlouhém čase přednáška věnovaná jednomu velkorodu – rodu rebutie. Chodící encyklopedie tohoto rodu přítel Šeda posluchače v naplněném sále provedl nejprve historií rodu a všemi jeho kombinátory i překombinátory od Fryče přes Backenberga a řady dalších ambiciózních botaniků poslední doby včetně našeho O. Šídy. Přítel Šeda se přiklonil k našemu odborníkovi na tento rod O. Šídovi a použil jeho rozdělení jako osnovu své přednášky.

Po odborném historickém přehledu nastala smršť několika set obrázků z přírody i z kultury (125 megabytů). Viděli jsme asi vše, co je zdokumentováno, nejen u nás, ale i ve světě. Autor také většinou vyjádřil i svůj názor na správnost jména, případně zařazení do příslušné skupiny v rámci rodu.

Foto do přednášky poskytla celá řada matadorů tohoto rodu, takže jsme mohli vidět tytéž rostliny z různých nalezišť i sbírek. Více než dvouhodinovou přednášku, která dané téma naprosto vyčerpala, odměnilo přes 70 posluchačů, kteří vydrželi až do 20.08 hod., opravdu, ale opravdu zaslouženým potleskem. Krásný a poučný večer, plný květů.

– IB –

Přednáška 18. 3. 2010, Miloš Záruba – Mexiko v létě

Poslední mohykán, který stále fotí na diapozitivy a promítá plynulým prolínáním snímků. Zmlsaným digitalomilcům se možná některé snímky mohou zdát tmavé či ve stínu, ale tak vidí skutečnost i naše zatím nedigitální oči. Přítel Záruba jezdí do Mexika velmi často, a tak se loni rozhodl zajet tam v netypické době v červenci, tedy v létě, kdy je příroda zelená, rostliny i kaktusy plně napité, někdy až k prasknutí, a kvetou jen zpozdilci nebo ty rostliny, které kvetou po celou dobu vegetace. Trasa zájezdu a také promítání byla stejná jako při obvyklých cestách po Mexiku, jen s malými odbočkami za nějakými špeky. Na řadě rostlin byly vidět poměrně značné přírůstky, překrásné nové trny u ferokaktusů a echinofosulokaktusů. Záběry nádherné, občas proložené i uměleckými náladovkami (mraky, kaluže, pohledy zespodu apod.). Slovní doprovod byl také jako vždy perfektní, večer se opět vydařil.

IB –

Pražské sympozium 27. 3. 2010

Ve stejném termínu (poslední sobota v březnu) a na stejném místě jako loni jsme se sešli i letos. Návštěva byla v posledních letech obvyklá (potěšitelná), tedy kolem 200 lidí v sálu a 20–30 lidí v předšálí.

Hlavním letošním hostem byl Giuseppe Orlando, Ital žijící na Tenerife, přednášející anglicky, specialista na stapelie a aloe a také na Jemen (7krát jej navštívil), Sokortu, Somálsko a další země Afriky. Využili jsme toho, že byl v Praze déle, a tak jako předkrm před sympoziem se konala jeho specializovaná přednáška o stapeliích Jemenu ve starověké tvrzi bratří Červinkových v Čelákovících. Asi 50 návštěvníků vidělo a slyšelo nádhernou přednášku o rostlinách, které krásně kvetou, dobře a výrazně smrdí a není lehké je u nás pěstovat. Přednášející využil veškeré možnosti moderních technologií, a tak o to víc vynikla jeho perfektní znalost arabské země, pro našince téměř nedostupné a také ne zrovna bezpečné.

Předvedl všechny známé rostliny rodu včetně posledních novinek a vypořádal se i s jejich zařazením do různých podrodů a skupin. Byly to opravdu velmi zajímavé 2 hodiny a krásný večer. (Přednáška je za 50 Kč + poštovné k dispozici na DVD).

Samotné sympozium zahájil jako vždy přesně v 9.00 předseda pražské organizace I. Běťák. Úvodem uctil památku významného člena redakční rady a dlouholetého propagátora kaktusů Jana Klikara, jediného známého specialisty na sbírání známek s kaktusovou tematikou, který na konci minulého roku zemřel.

Zmínil se také o sympoziu „Úhly pohledu“, vyzdvihl účast řady zahraničních hostů z celého světa, reprezentativní účast představitelů státních institucí zastoupených vedoucími pracovníky MŽP, AOP (Agentura ochr. přírody), Inspekce živ. prostředí, dále zástupců univerzit – Jihočeské zemědělské univerzity, Masarykovy univerzity v Brně, Štefánikovy univerzity v Bratislavě – a zástupců botanických zahrad, obou pražských, děčínské a plzeňské, a jednoho poslance za stranu zelených. Bohužel chyběli normální kaktusáři včetně členů redakční rady, předních specialistů a předsedů základních organizací (částečně se účastnili jen předseda Spol. J. Vích a jednatel a předseda pražské org. I. Běťák). Z akce je připravován speciál, který by nám všem měl přiblížit výsledky a závěry, případně úhly našich pohledů na problematiku ochrany přírody a pěstování kaktusů amatéry.

Dále upozornil na nemilé představení kaktusářů po zveřejnění a odsouhlasení nových (upravených) zákonů a vládních nařízení o drogové problematice, kde byly rostliny s meskalinem, který se vyskytuje ve velkém množství kaktusů, nejen v těch mexických, přiřazeny ke kaktusům a jiným rostlinám, jejichž držení a pěstování ve větším počtu než 5 kusů je trestné. Kaktusáři se okamžitě bouřili, a dokonce i předseda vlády osobním dopisem sděloval, že to nemá nic společného s běžnými občany-kaktusáři, kterých si váží a jejichž činnost považuje za velmi prospěšnou. Přesto vedení Společnosti připravuje ústavní stížnost a chystá další jednání, které by mohlo být úspěšné až po volbách.

Závěrem upozornil přítomné, že všechny přednášky se natáčejí a jsou k dispozici na DVD (50 Kč + poštovné), a předal slovo vedoucímu dopolední části př. V. Šedivému.

První přednášku měl Giuseppe Orlando o své cestě po Somálsku. Šlo o technicky velmi dobře připravenou přednášku o zemi, kde se cizinci příliš volně pohybovat nemohou (bylo nutno střídat auta i doprovod a všude se hlásit u šéfů okresů). Viděli jsme tři různé části této africké země: její velice rozmanitou sukulentní vegetaci včetně posledních novinek (*Aloe orlando*), velmi vysušenou krajinu, čekající na jen malé srážky, a kontrastní podmínky u moře, kde se zelené pohoří proměňovalo podle nadmořské výšky v plejádu krásných sukulentních skalek, doplněných zajímavými přírodními bonsajemi. Přednáška významně doplnila naše znalosti o podmínkách na nalezištích velké části sukulentů, i u nás pěstovaných.

Druhou přednáškou nás M. Halfar (Frýdek-Místek) zavedl do Brazílie, mohutně a rychle se ekonomicky rozvíjející země Jižní Ameriky, kam skoro pravidelně jezdí studovat, hledat a fotit rod diskokaktusů. Na ohromné rozloze této země se ještě stále objevují nové taxony i další naleziště již dříve známých rostlin, které se svým tvarem (velké koláče), způsobem růstu a dospíváním (vytvářením cefálií), způsobem kvetení (jen v noci) a na rozdíl od stapelií libou a krásnou vůni značně liší od ostatních kaktusů. Diskokaktusy rostou většinou na různých kamenných remízcích a často i na velmi vlhkých stanovištích v trávě. Obsažná přednáška, zahrnující rovněž poučení, jak lze tyto rostliny pěstovat úspěšně u nás.

Po hodinové přestávce zahájil odpolední blok I. Běťák a přivítal P. Heřtuse (Sibřina, Písková Lhota, Hradec). Přítel Heřtus již několik let pravidelně jezdí do Bolívie a přilehlých států, kde ho nejvíce lákají sulkorebutie, rebutie, alyostery a mediolobivie. V přednášce nás seznámil s většinou novinek zmíněných rodů, kterých je v poslední době velmi mnoho. Tyto rostliny patří k pěstitelsky velmi oblíbeným, protože krásně a poměrně brzy kvetou, nedosahují velkých rozměrů a nepotřebují teplejší zimování. Rostliny se nám představily na stanovištích mnohdy i opakovaně navštěvovaných. Jejich příznivci si přišli na své díky skvělé vyprávěcí obrazové části i velmi kvalitnímu slovnímu doprovodu.

Závěrečná přednáška přítele Česala (Plzeň) nás přenesla do Mexika, kde se autor zaměřil na rod *Astrophytum* – klasika kaktusářství. Za těmito rostlinami jezdí řadu let a snaží se navštěvovat většinu známých stanovišť. Představil plejádu rostlin v různých fázích růstu, kvetoucích i čekajících dlouhou dobu na vláhu. Některá stanoviště byla opětovně navštěvována po delší době. Přednášející použil i řadu let staré, ale stále kvalitní klasické diapozitivy. Prošli jsme křížem krážem Mexiko a viděli jsme snad vše, co rod *Astrophytum* nabízí. Výborný byl také slovní doprovod.

V 16.30 se I. Běťák se všemi cca 120 setrvávajícími posluchači rozloučil, poděkoval jim za výdrž a účast a pozval je opět na konec března 2011 na sympozium 2011.

Sympozium se (snad) již tradičně vydařilo.

Přednáška 15. 4. 2010, Mgr. m. Krajča – Brazílie, Übelmannie

Svérázný samostatný cestovatel-kaktusář jezdil tři měsíce na kole v Brazílii po státě Minas Gerais v okolí města Diamantine, kde se v křemenném písku a na křemenných skalních výstupech nacházejí zajímavé rostliny rodu Übelmannia. Občas kolo schoval a putoval jen se stanem a mačetou volným zarostlým terénem a hledal stará i nová naleziště těchto zajímavých a krásných rostlin. Podařilo se mu najít i nový taxon. Velmi zajímavé a krásné (zvláště do velikosti 10 cm) varianty (druhy?) zlatožlutě mohutně otrněných rostlinek. V obrazové části jsme měli možnost vidět mnoho místních obyvatel, zvláště dívek a žen, slyšeli jsme také zajímavé příhody z cest. Závěry prezentované přednášejícím o obyvatelích Brazílie byly často více než úsměvné. Netradiční, dosti samostředný slovní doprovod způsobil, že ne všichni posluchači vydrželi až do konce přednášky, ačkoli právě konec přednášky byl po kaktusáře zajímavý.

- IB -

Zájezd Ostrava 8.- 9.5.2010

Tak jsme zase byli na výletě. Návštěva první, Vysoké Mýto, přítel Šeda. Mnoho krásných rostlin v moderním skleníku, velice zajímavá sbírka. Návštěva druhá, Sázava, přítel Kokora. Jeho obrovská sbírka, veliký prodej, nádherné rostliny, to prostě nemělo chybu. Ten pán má opravdu „zelené ruce“. Návštěva třetí, přítel Schlezinger, Orlová. Krásné rostliny ve skvělém stavu, moc pěkné. Druhý den ráno návštěva čtvrtá, přítel Potyka, Orlová. Obrovská, opravdu obrovská sbírka rostlin, mnohé v květu. Skvělé. Návštěva pátá, přítel Karkoška, Orlová. Dva skleníky, sukulentní a kaktusový. Obzvláště sukulenty má moc krásné. Návštěva šestá, Frýdek-Místek, přítel Chvastek. Super veliký a moderní skleník, obrovská sbírka kaktusů. Veliká sbírka tillandsií. Skvělé zakončení našeho maratonu.

Dovoluji si zde poděkovat všem, kteří nás vzali do svých sbírek. Velké poděkování si také zaslouží Lumír Král, který mi pomohl tento zájezd organizovat.

Věřím, že další zájezdy budou neméně zajímavé, těším se na Vaši účast. Připomínám že poslední sobotu v září, jedeme opět Chrudim. Děkuji také všem účastníkům zájezdu za účast a disciplinovanost.

Jirka Vařečka

3. CO BUDE

Výstava červen 2010 (5. 6.–20. 6.)

Pro 43. výstavu kaktusů a sukulentů pořádanou ve spolupráci s Botanickou zahradou Přírodovědné fakulty Univerzity Karlovy garant vybral a výbor schválil následující záměr:

Název expozice

1. Gymnocalycium
2. Rod Sanseveria
3. Jihoafrické sukulenty
4. Kaktusy z Bolívie podle nalezišť
5. Bílé mammillarie
6. Pterulacaria afra v miskách
7. Eriogyne
8. Fota z cest
9. Fota z minulých výstav
10. Škúdcí a jak na ně
11. Kaktusy na známkách

Garant

- Vařečka (Jiránek)
Pavelka
Hušner
Kopecký
Záruba
Halbich
Heřtus
Záruba
Šedivý
Pavelka
Klikar

Soutěže (garant Kašpar)

- Půl metru z mé sbírky
Můj nejhezčí kaktus (jednotl. i miska)
Můj nejhezčí sukulent (jednotl. i miska)
O nejhezčí exponát celé výstavy – anketa

Z HISTORIE SPOLKU XVIII. – Čestní a zasloužilí členové Spolku - 2. část

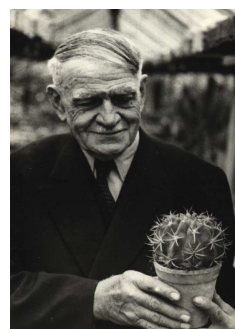
Tuto část rekapitulace čestných a zasloužilých členů Spolku zahajujeme rokem 1951 a člověkem nad jiné povolaným tento titul nést – **Čeňkem Zahradníkem** (1884–1966), zakládajícím členem Spolku, který jeho vznik také podrobně popsal, výjimečnou osobností Spolku, jehož téměř třicetiletou aktivní činnost ve výboru dosud nikdo nepřekonal, „*spolkovým entusiastem a skvělým kaktusářem*“.

Č. Zahradník

B. Brettschneider

L. Kozelský

Při příležitosti 30. výročí založení v roce **1952** vyjádřil Spolek svou úctu a uznání udělením čestného členství třem svým zakládajícím členům

Eduardu Harsovi, o kterém archiv vydává jen útržkovité informace; z dobových pramenů víme, že byl v letech 1935 a 1952 členem výboru. Ve Spolku byl registrován ještě v roce 1962.

Bohumilu Brettschneiderovi (1875–1957), aktivnímu funkcionáři Spolku (také historicky prvnímu předsedovi Sdružení), který začal kaktusařit ještě před I.světovou válkou. Největšího rozkvětu docílila jeho malešická sbírka ve 30. letech 20. století. Ta v této době, kdy se také dopracovala do profesionální polohy, obsahovala údajně 30 000 kaktusů.

Ludvíku Kozelskému (1877–1965) z Kolína, prototypu reprezentanta českého kaktusářství po dobu neuvěřitelných čtyřiceti let, patřícímu po dlouhá léta k neaktivnějším členům a funkcionářům Spolku. Profesionální pěstitel a importér kaktusů a sukulentů.

M. Voldan a čerstvý čestný člen Spolku R. Klobouček

F. Pažout a jeho nepostradatelný fotoaparát

V. Vojta, v pozadí ještě jednou R. Klobouček

Dalším datem v historii Spolku, vhodným k udělení čestného členství, byl rok **1969**, první v krátké existenci samostatného Klubu kaktusářů Praha (ustaven v prosinci 1968). Ocenění byli

Robert Klobouček (1906–1970), dlouholetý knihovník a distributor časopisu Kaktusy, v padesátých a šedesátých letech minulého století duše společenského dění Spolku.

František Netušil (1895–1978), zakládající člen Spolku, po rozkolu v jeho řadách člen komorního přátelského seskupení – „Společnosti pěstitelů a milovníků kaktusů a sukulentů“, po návratu do Spolku ve třicátých letech aktivní člen výboru.

František Pažout (1909–1975), nezaměnitelná a výjimečná osobnost pražského kaktusářského života. Do Spolku vstoupil ve svých 25 letech a život kaktusáře jej ihned zcela pohltil. V krátké době se stal uznávaným odborníkem a publicistou a po dlouhá léta platným členem výboru Spolku. Vrcholem jeho publicistické činnosti bylo hlavní autorství úspěšné knihy Kaktusy, vydané poprvé v roce 1960. Byl také členem prestižní mezinárodní I.O.S.

Vladislav Vojta (1909–1970), Vojta – Evropa je nejvýstižnější charakteristikou tohoto rázovitého, v pravém slova smyslu celoživotního kaktusáře. Ve svých čtrnácti letech byl nejmladším členem Spolku, v osmadvaceti jednatelem a ve čtyřiceti naším největším a nejnámějším amatérským kaktusářem se svou pardubickou sbírkou na ploše okolo 150 m².
VŠ

Příspěvky do Věstníku:

Jiří Vařečka, Na Šabatce 2045/5, 143 00 Praha 412

mobil: 603 46 76 96, jiri.varecka@seznam.cz

předseda: Ing. Ivan Běťák, Pod Lesem 27, 143 00 Praha 412

e-mail: betak@mbox.vol.cz, tel. Domů: 241 765 942

<http://www.spks.cz>

XVI. Bratislavské Sympóziu Bratislavská jar 2010

28.-30.5.2010, pričom hlavný program je 28.5.2010, predajcovia kaktusov

a kaktusárskeho materiálu sú vítaní. Albert Škrovan, tel: 00421 265 935 490, mobil: 00421 905 935 490